Bilişim Hukuku Yüksek Lisans Programı Ders İçerikleri (Tezli/Tezsiz)

ÖHYLB 502 Bilişim ve Teknoloji Hukukunun Temelleri

Bilgi ve Teknoloji Hukuku'nun temel kavramları, teknolojinin terimleri belirlenerek karşılaştırmalı hukuk tekniği ile incelenir. Bilişim Hukuku'nun bir disiplin mi yoksa bir metodoloji mi tartışmaları sürerken, gelişen ve mevcut teknolojiyi düzenleyen hukuk kurallarının multidisipliner bir şekilde incelenmesi, mevcut hukuk kurallarının gelişen teknolojiyi nasıl düzenlemesi gerektiğinin cevabını aranması kaçınılmazdır. Bilişim Hukuku'nun Türk Hukuk Sistemi içerisindeki yerini ve gelişimini aktarmak bu dersin ana amaçlarından biridir. Ayrıca, dijital çağda oluşan yeni iş modelleri ve ilgili teknolojilerin dönüştürdüğü hukuk düzenlemeleri, ulusal ve uluslararası politikalar Türk Hukuku ve AB mevzuatı kapsamında karşılaştırmalı olarak ele alınacaktır.

ÖHYLB 503 Kişisel Verilerin Korunması Hukuku

Verinin tanımı yapılarak kişisel veri özelinde korumanın temelleri detaylandırılacak; koruma, güvenlik ve gizlilik kavramlarının hukuktaki yeri ve gizliliğe dair genel yaklaşımlar incelenecek, tarafların menfaatleri ortaya konulacaktır. Avrupa Birliği başta olmak üzere diğer ülkelerdeki veri koruma yasaları, Avrupa Birliği Genel Veri Koruma Tüzüğü'ndeki (GDPR) ve Türk Hukukundaki 6698 sayılı KVK Kanun düzenlemeleri ve AB veri koruma otoritelerinin kararları dersin başlıca konu başlıklarını oluşturacaktır. Uyum ve sürekliliğin sağlanması aşamaları katılımcıların IAPP CIPP/E sertifika sınavını başarıyla tamamlayacak düzeyde açıklanacaktır. Veri sorumlularının veri işleme alışkanlıkları, veri yaşam döngüsünün yapısı, geleneksel ve güncel veri toplama kaynakları incelenerek katılımcının veri koruma uygulamalarını anlaması, uygulama kabiliyetinin oluşması hedeflenmektedir. Ayrıca CRM ya da muhasebe yazılımları gibi veri sorumlularının aktif ve sıkça iş yerinde kullandıkları programlar tanıtılacak ve bu uygulamalarda kullanılan veri toplama yöntemleri, veri tekilleştirme, veri zenginleştirme ve profilleme, verinin depolanması vb. veri yaşam döngüsünün unsurlarını oluşturan hususlar dersin içeriğini oluşturacaktır. Dersin konu başlık ve içerikleri katılımcıların bu alandaki analiz yeteneğinin artırılması hedefiyle oluşturulmaktadır.

ÖHYLB 504 Medeni ve Borçlar Hukukunda Dijitalleşme

Dijital sektörlerin ürün, hizmet ve değerlerinin ticaret ve tedarikinde ihtiyaç duyulan "özgü" ve "atipik" sözleşme yapılarının belirlenmesi ve incelenmesi; dijital yapılarda kişi (kullanıcı) kavramının ve sorumluluğunun sınırlarının tanımı yapılacak, kişinin dijital mirası de lege lata ve de lege feranda olarak değerlendirilecektir. Bu kapsamda akıllı sözleşme kavramı, elektronik imza ve elektronik sözleşmelerin yönetimi hakkında bilgi verilmesi planlanmaktadır. Mevcut düzenlemeler teknoloji odaklı hukuki menfaatler çerçevesinde tartışmaya açılacak ve yeni düzenlemelerin planlanacaktır.

ÖHYLB 505Dijital Ürün ve Hizmetlerin Hukuku

Türkiye'de ve Dünya'da en çok tercih edilen ve gündemimizi meşgul eden elektronik ürün, hizmet ve değerler her gün değişmekte, her gün sayıca artmaktadır. Bunların yapısal modelleri, bu modellerin, mevzuat, operasyonel ihtiyaçlar ve çeşitlilikler, pazarlama teknikleri, internet ve telekomünikasyon sektöründeki gelişmelerin hukuk ve ticari hayata etkileri, yeni regülasyon ve politika ihtiyacı incelenmelidir. Gelecek on yıl içerisinde milyonlarca mesleğin yıkıcı teknolojiler nedeniyle yok olacağına inanılmaktadır. Geleneksel işletme modellerinin incelenmesi ve bugüne kadar gelişimini incelemek bu yok oluşun geleceğine ışık tutmak bu dersin sektörlere etkisinin farkındalığı arttırmak bu dersin kapsamını oluşturacaktır. Finansal teknolojiler, kripto para birimleri ve blockchain, yapay zekâ ve makine öğrenimi, mobil ödeme sistemleri, açık bankacılık, banka sektöründeki dijital dönüşüm, Challenger Bank, finansal arenadaki yeni oyuncular (FinTech, Teknoloji Şirketleri vb.) ve nesnelerin interneti, veri temelli ekonomiyi oluşturan big data (büyük veri), gelişen CRM uygulamaları ve ayrıca bu uygulamaların veri yaşam döngüsünün niteliği ve Kişisel Verileri Koruma Yasası'na uygunluğu dersin içeriğini oluşturacaktır.

ÖHYLB 506 Bilişim Suçları

Suç teşkil eden bilişim suçları TCK'da düzenlenmiştir. Bu ders kapsamında Kanun'da düzenlenmiş olan bilişim sistemine girme suçu (TCK m.243), sistemi engelleme, bozma, erişilmez kılma, verileri yok etme veya değiştirme suçu (TCK m.244), bilişim sistemini engelleme, bozma, erişilmez kılma, verileri yok etme veya değiştirme suçu (TCK 244/1-2), banka, kredi kurumu veya kamu kurumuna ait bilişim sistemi üzerinde bilişim suçları (TCK 244/3), haksız çıkar sağlama yoluyla bilişim suçu (TCK 244/4), banka veya kredi kartının kötüye kullanılması suçu (TCK m.245), yasak cihaz veya program kullanma suçu (TCK m.245/a) ve bu suçların unsurları, şikâyet süresi, zamanaşımı ve uzlaşma, bilişim suçlarında etkin pişmanlık ceza indirimi bilişim suçlarında hükmün açıklanmasının geri bırakılması, bilişim savcılığı ve bilişim avukatlığı konu başlıkları incelenecektir.

ÖHYLB 507 Yeni ve Yıkıcı Teknolojiler Hukuku

Yeni ve yıkıcı teknolojilerin özellikle gelişmekte olan piyasalardaki hukuki ve düzenleyici etkileri ve ayrıca dolaylı sosyal ve politik çıktıları da dersin içeriğini oluşturacaktır. Bu anlamda da geleceğin değil ve fakat artık bizatihi günümüzün aktüel hukuki konuları olarak olarak başta blok zinciri, akıllı sözleşmeler, bulut bilişim, nesnelerin interneti (IOT), dronelar, yeni medya alanları, sanal gerçeklik ve artırılmış gerçeklik uygulamaları, sanal evrenler, ve yapay zeka (AI) konuları olmak üzere bilişim ve teknoloji hukukundaki tüm güncel uygulama ve gelişmeler bağlamındaki tartışmalar ele alınacaktır. Öyle ki yıkıcı etkileri olan bu yeni gelişen teknolojiler, içinde yaşadığımız dünyayı her gün yeniden şekillendiriyor ve bu yeniliği yönetmeye talip olan yasalar ve düzenlemeler de aynı hızla değişmeye ve senkronlanmaya çalışıyor. Dünyanın

dört bir yanındaki işletmeler ve hukukçular bu teknolojilerin sunduğu zorluklara ve fırsatlara ayak uydurmak için mücadele ediyor.

Ortaya çıkan, bu yeni ve yıkıcı teknolojilerde kullanılan kavramlarının ve terimlerin anlaşılması; bunların hukuki etki değerlendirmesinin katılımcılar tarafından yapılabilmesi, bilgi toplumu ve dijital dünyadaki güncel gelişmelerin incelenmesini gerektirir. İçinden geçtiğimiz bu yeni düzen ve anılan yıkıcı teknolojiler, yeni bir Sorumluluk Hukuku geliştirmemizi, araştırmaları bu alana doğru kaydırmamızı ve katılımcıların bu alanda araştırma yapmasını gerektirir. Bu ders kapsamında teknoloji geliştiricileri, internet servis sağlayıcıları, başta olmak üzere yeni aktörler ve sorumlulukları, telekomünikasyon hukuku, online platformlar, online/offline uygulama ve hizmetler (Apps vb.), dijital dünyada etik kuralları gibi bilinmesi gereken ileri aşamadaki konular ele alınır.

ÖHYLB 508 Dijital Fikri Mülkiyet Hakları

Bu ders kapsamında fikri mülkiyet hukukunun ve telif hakları korumasının temel özellikleri gösterilecek, eser sahibinin ve bağlantılı hak sahiplerinin özellikle eser üzerindeki hakları ayrıntılı olarak incelenecek, eserin dijital dünyada hukuken korunabilmesi için yapılması gerekenler konusunda bilgi verilecek, yeni bilişim teknolojileri ve medya araçları ile telif hakları arasındaki bağlantı kurulacak ve güncel internet işletim modellerinin telif hakları çerçevesinde değerlendirilecektir. Bilgisayar programları, multimedya eser ve veri tabanlarının korunmasının FSEK ile mümkün olup olmadığı hususuna da bu derste değinilecektir. Ayrıca fikri mülkiyet hukuk dalının ilke ve esasları, sınai haklar ve bunlara ilişkin düzenlemeler detaylı olarak katılımcılarla işlenecektir. Katılımcılara bu dersle birlikte fikri mülkiyet hukukunun sınai haklarını kapsayan alan, hukuken korunması mümkün olan yeni ve özgün dijital tasarım kavramları aktarılacak, yeni ve özgün bir tasarımın hukuken korunabilmesi için yapılması gerekenler konusunda bilgi verilecek ve sınai haklardan marka, patent ve tasarımlara ilişkin ayrıntılı olarak fikir sahibi olmaları, dijital dünyada karşılaşılan sorunları anlamaları sağlanacaktır.

ÖHYLB 509 Adli Bilişim

Adli Bilişim, elektronik bir medyanın ve içeriğinin herhangi bir uyuşmazlığın veya suçun delillerinin elde edilmesi amacıyla bilimsel yöntemlerle ve sistematik olarak incelenmesidir. Bu nedenle ders içeriği adli bilişim incelemesi için gerekli alt yapıyı kazandırmak üzere tasarlanmıştır. Adli bilişim incelemesi için sıradan bir bilgisayar ve internet kullanıcısı olmak yeterli değildir. Tek başına bir araştırma alanı oluşturmayı başarmış olan adli bilişim hakkında bu derste adli bilişim süreçleri ve yeni analiz teknikleri, uluslararası standartlar, hukuk ve ceza davalarından uygulama örnekleri, bilgisayar tabanlı delillerin toplanması, muhafaza edilmesi, incelenmesi ve hazırlanması gösterilecektir.

ÖHYLB 510 Bilgi Güvenliği ve Siber Güvenlik

Bu ders ile; öğrencilerin bilgi güvenliği farkındalığının artırılması ve temel bilgi güvenliği kavramlarının anlaşılması amaçlanmaktadır. Bu ders kapsamında; Bilgi Güvenliği Nedir?; Kimlik Denetimi ve Doğrulama; Yetkilendirme ve Erişim Kontrolleri; Denetim ve Hesap Verebilirlik; Kriptografi; Uyum, Yasa ve Yönetmelikler; Operasyon Güvenliği; İnsan Unsuru Güvenliği; Fiziksel Güvenlik; Ağ Güvenliği; İşletim Sistemi Güvenliği; Mobil, Gömülü ve Nesnelerin İnterneti Güvenliği; Uygulama Güvenliği; Güvenlik Önlemlerinin Değerlendirilmesi konularına değinilecektir.

ÖHYLB 511 İdare ve Usul Hukukunda Dijitalleşme

Geçtiğimiz yüzyılda teknolojik gelişim kamu hizmetlerini de temelden etkilemiş, bu hizmetlerin sunumunu esaslı şekilde dönüştürmüştür. Bu dönüşüm usul hukukunu da temelden etkilemiştir. Kamu hizmetlerinin sunumu sırasında dijital araçların kullanımı, usul hukukunda meydana gelen değişim ayrıca incelenmeli, dünyadaki uygulamalarla karşılaştırılmalıdır. Kamu hizmetlerinin tamamen dijital ortamda sunulabilmesi, mevcut bilişim altyapısı, kamu bilişim projeleri ve devletin e-devlete dönüşüm süreci hukuki, teknik, ekonomik boyutları ile incelenmelidir. Bu dersin amacı Yürütmenin dijital uygulamalarını (UYAP, e-devlet vs.), İspat Hukuku ve elektronik deliller, elektronik tebligat, elektronik belge, e-imza, KEP vb. uygulamalar ile idarenin dijital dünya hakkındaki düzenlemelerini incelemek olacaktır.

ÖHYLB 512 Dijital Çağda İnsan Hakları

Günümüzde bireyin anayasal hak ve özgürlüklerini fiziki dünyadan daha fazla sanal dünyada kullandığı göz önünde bulundurulursa bu başlığın ne denli önemli olduğu ve neden ayrıca bir ders olarak programda yer alması gerektiği anlaşılacaktır. Ders kapsamında bireyin anayasadan kaynaklanan dijital hak ve özgürlükleri, sosyal medya başta olmak üzere diğer sanal alanlarda ifade özgürlüğü, hukukun dijital dünyaya ayak uydurması için yapılan düzenlemelerin bireyin haklarına uygunluğu, yine anayasal hakkı olan ve özel hayatın gizliliğinin korunması kavramı içerisinde vücut bulan "kişisel verilerin korunmasını isteme hakkı" detaylı bir şekilde incelenecektir.

Konu başlıkları:

- İnternette teröre ve insanlık suçlarına karşı tedbirler
- Çocuk haklarının dijital koruması
- Sosyal ve dijital medya ortamlarında haber alma ve ifade özgürlüğü
- Toplumsal cinsiyet ve hukuk
- Dijital İnsan Hakları Beyannamesi ihtiyacı
- Dijital çağda devletlere düşen görevler ve uluslararası düzenlemeler